

نومرو : ۸۲

اداره خانه

ایستانبول . جفال اوغلنده

دائرة اجتهاد

Idjtihad Constantinople

دوردنجی سنه

اجتهاد

۲۸ تشرین ثانی ۱۳۲۹

آبونه

سنه لك آلتی آیلق

تورکیا ایچین ۵۴ غروش ۳۰ غروش

ممالك اجنبیه ایچین ۱۵ فرانق ۸ فرانق

نسخه سی ۵۰ باره

حریت فکریه یه خادم

پنجشنبه کونلری چیقار اجتماعی، ادبی مجموعه

مدیر مرخص : الهمی صفا

احیای ماضی

غزل

تقدیس محاسن ازلی مذهبمزدور ؛
آوارگی عشق ابدی مشربمزدور .

هر سخن تماشا بزه برجای تبیع
معموره صنعت ، موزه لر مکتبمزدور .

کوکارده تماشیمز اولش مترسم
برجیس بز ؛ زهره بزم کوکبمزدور .

عنقای اقالیم خیالات وهوایز ،
الهام خدا پیک سرود لبمزدور .

بر حین مجرده بوتون روح محاسن
مصباح تسلیم ؛ انیس شبمزدور .

بز منبی سرچشمه هیچیده معظم
برنور شونز که عدم منصبمزدور .

ذاتی عالی

نظیره غزل

فلیح زاده

حریت وجدان وفیکر مشربمزدور ؛
روحلرده تجدد ، بوزم مطلبمزدور .

نسوان ورجالیه وطن ظلمت جهله
مستغرق ایکن قورتاراجق مذهبمزدور .

بز بیقدق اوصاندق بووباز مسکنندن
تدمیر ایده جک ساخته لکی مکتبمزدور .

صاحدق اوقدر تخم ضیا روح شبابه
ظلمت کوروب آلدانه یکز ، صوک شبمزدور .

بلبلاری بز او کاستان خلاصک
امید رها پیک سرود لبمزدور .

حسنک هله حیران وپرستاری بز الحق
زهره بوسیلرله بزم کوکبمزدور .

توسیع نااهیر

هفت نامه

بر قاج هفتلق غیر اختیاری بر سکوتدن سوگرا
«اجتهاد» ک تشکرار انتشاری اوزدرینه برچوق قارئلر
وآبونلر مکتوبلرله یاخود بالذات کله رک بزه بیان تبریکات
ایتدیلر . اجتهاد قارئلرینک بو پیک قیمتدار توجهلرینه
ایری ، آیری تشکر ایتک ایستردک . مع الاسف بوقابل
دکل ، بوتون قارئلرمزه بردن علناً تشکر ایدیوروز .

(اجتهاد) و (اشهاد) ک تعطیلندن سوگرا ، برچوق
آبونلر مکتوبلرله بزدن تکرار ، تکرار صورپیورلردی :
«اجتهاد ، ینه سکوت مجبور ایدیلدی ، عجبا

بوراده حقت یوکسک سسله باغیرماسی زمانی کله دیمی ؟ ،
«اجتهاد ، تکرار چیقما یا جقمی ؟» ، «یحین باشقه براسله
امتیاز آمیورسکنز ؟»

قارئلرمزدن و آبونلرمزدن رجا لئزک حسن نیتدن
امین اولمالرینی ، بر قاج هفتلق تعطیلک اجتهادک انتظام
اداره سنی اخلال ایده میه جکنه و یا بیلماسی لازم کلن
هر شیئی یا بمقدد تردد ایتهدیکمزه و ایتهدیه جکمزه اعتماد
ایتهلرینی خاصه رجا ایده رز .

طیاره . عصرک بو بوپوک ، بو وله افزا اثری
انسانلری هوانک ایچنده ، بلو طلرک آراسنده ، طاغلردن ،

دگزلردن کچیره رک مملکتدن مملکته طاشیور ، سمانک
یوکسک نقطه لرینه قادر چیقاریور .

افقدن بر بلوط گیگی قوشارق کلن بو بر انسانی ،
بر قارتلمی ؟ .. دهمین ، بر آز اول تافقده ایکن ،
شیمدی کنیش قانادرلیه سمت رأسمزده .. گوریورز
آرتق آکلاشیلیوریا ، سماده انسانلرک .. انسانلر ،
نهایت سمایی ده طیاره اردولریه استیلا ایتدیلر ، بر قارتال
جسارت و قدرتیله یوکسکلرده ، دولاشیورلر ..

بو بر ایکی هفته ایچنده پاریسدن استانبوله ایکی
فرانسز طیاره جیسی کلدی : دوقور ، وهدرین . نهشایان
حیرت انسانلر .. سیسلر ، دومانلر ، بولوطلر ایچنده ،
بالقانلری آشراق بیک عذاب ، بیک اذیتله ایستانبوله
کلورلر ، قاهره یه کیده جکلر .. دوقورچوقدن ایستانبولدن
قاهره یه متوجهاً حرکت ایتدی ، فقط یاری یولده دومانلر ،
ماکینه سنی قیردی . اونی ، توقفه مجبور ایتدی .

شیمدی فاتح سلطان محمد بردن قالقوب ضبط ایتدیکی
شهرک آفاقنده دولاشان طیاره لر ، اوچان اسلام قیزی
گورسه اونک قارتال روحی ناصل متحیر و ممنون قالیر .
مع مافیه بزه انظار شاهانه لرینک ، برده بولونقلری یره ،
بوتون اولرینی ، سوقاقلرینی ، انسانلرینک قافاسنی زمان
هایونلردن بری اولدینی کچی محافظه ایدن شهر مزه
انعطاف ایتیمی احتمالی خاطر لایاراق بونی دوشونمک
بیله ایسته میورز .

أوت ، کچن هفته ظرفنده بر اسلام کنج قیزی ،
بلقیس شوکت خانم قنچی بکک اداره ایتدیکی طیاره یه
بینه رک آياستفانوسدن حریت ابدیه تپه سنه قادر هوائی
برگزینی یاپدی . بو ، بزم ایچون ، یالکیز بزم ایچون
دکل بوتون عالم اسلام ایچون مهم بر حادئه اجتماعیه ایدی .
غرب قادینلری آراسنده طیاره یه بینه نلری آفریقایی ،
آمریقایی باشند باشه کزه نلری ، دنیانک اُک یوکسک
طاغیرینه طیرمانانلری پک چوق ایشیتدک . اوروپا
غزته لری موغولستانده کی سیاحتندن هنوز عودت ایدن

انکلیز و هیالایا ذروه لرینه چیقان آمریقایی قادیندن
اوزون اوزادی به بحث ایدیورلر . ممالک مدینه ده قادینلرک
ارککلر درجه سننده بعضاً ارککلردن زیاده جسارت
کوستر مه لرینه آلیشیلدی . فقط شرق ، بویله مدنی ، سربستانه
بر جسارتی ایلک دفعه اوله راق بلقیس شوکت خانم دن
ایشیدییور . بوده پک طبیعی دکلی ؟ اوروپا لیره حال اعطف
اهمیت ایتیه رک اونلر کی اولق لزومنی تقدیر ایتیه ن شرک
اون یاشنه کلیر کلز گوزلری سیاه بر پرده ایله اورتولن قزلری
آراسندن بویله بر جسارتده بولوناجق قادین شیمدی ؟
قادر ناصیل یتیشیردی .. بزم ، قیزلر مزایه دار ککلر مزقادر
وارککلر مز کی تربیه و تحصیل ایتدیرمک لزومنه قائل
اولمیان قافاز ، پاریسک بیکلرجه بولغار ، صرب ، یونان ،
رومانیالی طالبه لره دولو اولان دارالفنونلرینه بردانه جک
طالبه کونده رمه مزه مساعده ایدیور .

بونی ، پاریسده تحصیل ایله مشغول . فرانسز واجبی
قیزلری ایچون بر ایستاتستیک نشر ایدن بر فرانسز
غزته سی یازیور . روسلرک ، رومانیا لیلرک ، بولغارلرک پاریسده
طب ، صنایع نفیسه ، حقوق ، فن تحصیلیه مشغول بیکلرجه
کنج قیزینه قارشى بردانه اسلام قیزی ..

مع مافیه ، قادینلر مزده کوردیکمز بعض حرکتلر
بلقیس شوکت خانمک طیرانی ایله ، قادینلر مزکده آرتق
یوکسه لمک لزومنی حس ایتدکلرینی امید ایدیورز .
برایکی کون اولکی طنین ، حکومت مزک بلقیس شوکت
خانمک رسمنی عسکری موزه سننده بر موقع احترامه
وضع ایتدیکنی یازیوردی . بالخاصه حکومت حاضره
عثمانیه نک بویله حرکات مدینه یی تشویق یولنده کوستردیکی
جهد و همت بزه پک امید بخش دلائل کچی کورونیور .

نوبل مکفاتی ، شاعر هندو . (نوبل) اسمنده کی
اسومچلی بر کیمیا کرک تأسیس ایتدیکی نوبل مکفاتی
بیلمه یی وارمی ؟ هر سنه ، عالم علم وفنده ، عالم ادبیاتده انسانیه
الک زیاده مهم آثار وجوده کتیره نلر ، ممتاز بر هیئت طرفندن

ایشیقلر سونمیش ، شهرک بوتون قاپیلری قاپانمیشدی .
آغستوسک بوسهای مظلمنده بلوطلر ، بوتون ییلدیزلری
اورتیوردی .

بردن بر آياق بويوك بير كورولتي ايله كوموش
خلقه لرني صارصه راق (اوغا پونتا) نك اوموزينه دوقوندى .
كنج آدم ، صيچرا يارق اوياندى . بر فنارك متردد
ضياى حلم و شفقتله مملو كوزلرني قاماشديردي .
قارشيسينده ، شراب شباتله مست ، بر چوق
رنكلي طاشلرله تزين ايتمش ، آچيق مائي مانطو
اورتومش بير رقاصه گوردی .

رقاصه ، كنج زاهدك كوزله فقط حديد سيماىنى
تنوير ايچين فناريني آشاغى يه اينديردي ، صوگرا :
— كنج منزوى ، سنى اويانديرديغمدين دولايى نى
عفو ايت ، بخله برابر كل . بو توزلو يول سانا لايق
بر ياتاق اولاماز . ديدى .
منزوى جواباً :

— ايشنه كيت ، دلبرلك دلبرى : وقتى كلديكى زمان
بن سنى بولورم . ديدى . يردن پارلاق بر ضيانك
آراسندن ديشلريني كوستهردى . رقاصه قورقوسندن
تيرهدى .

يكنى سنه هنوز كيرميشدى . روزكار گورليور ،
اشجارك داللىرى ، بير ياپراق ياغمورى دو كرك آغليوردى .
سرين و طاتلى برايلك بهار روزكارى تاوازلردن
صمان سسلريني كتييريور ، بر طاقم انسانلر ، عيد ازهارى
تسعيد ايچون اورمانلرده قوشوشيوردي . اويويان شهرک
داملری اوزه رينه ضياى بدر يايلىدى .

كنج منزوى ، مانوليا آغاجنك دالرينه قونمش
اولان بر قوشك عاشقانه فغانلريني ديكلهرك يوريوردى .
(اوغا پونتا) شهرک قاپيلرينه تقرب ايتدى و دوردى .
استحکاملره ياقين ، توزلرك ايچنده ياتان بو قادين كيمدى ؟
بو وباه طوتولاراق شهردن آتيلان ، يارالرى
اورتولى ، رقاصه ايدى .

انتخاب ايديلهرك پك مهم اولان نوبه ل مكافات تقديه سى
كنديلرينه تقديم ايديلير . شيمدى ، ايلك دفعه اولاراق
بر شرقلى ، بر هندشاعرى
نوبه ل مكافات ادبيه سنى
قازانيور .

قالكوتالى اولان بو
شاعرك اسمى ، رابيندرانات
تاغور . قالكوتا پرنسپنك
مخدومى . بردنبره پك
رايندرانات تاغور
بويوك بر شهرت قازانمش ،
يازديغى تياترو پيه سلىرى ، رومانلر ، حكايه لر ،
شعرلر ، هندستانده ، انكلترده مهم بر رغبث و تقدير
قازانمش . بنغاللى بيردوقفور شاعر هندو حقه نده دييوركه :
« هندستانده شيمديكى دوره «رايندارات دورى»
« دييورلر . رابيندارانات ، ايلك رومانى يازديغى تاريخدن ،
« يعنى اون دوقوز سنه دن برى جالب دقت بر شهرت
« تايمينه موفق اولمشدر . هنوز پك كنج ايكن ، بوتون
« كون باغچه سنه نده طبيعى سير ايدرك مستغرق خليا
« قاليردى . ۲۵ ياخود ۳۵ ياشنده قلبنده درين برالم حس
« ايتدى ولسان هندك اڭ كوزله عاشقانه شعرلريني يازدى ،
« ۱۷ سنه يالكز عشق تغى ايتدى . صوگرا دين
« و فلسفى يازمايه باشلادى : انسانيتك بوتون اضطراباتى
« تحليل ايتدى . اوليامز آراسنده ياشاماقدن نفرت
« ايتمهرك حيات تغى ايتمك خصوصنده اوييرنجى اولدى ،
« اساساً بزم اونا قارشى حس ايتديكمز حرمت و محبتك
« سببى ده بودر . »

قارللىرى ، نوبه ل مكافات ادبيه سنى قازانان بو شرق
شاعرينك آثارندن بر نمونه كوسترمك ايسته دك . و كوچوك
بر اثرينى ترجمه ايتدك :

رقاصه هند

(بودا) نك تليدى (اوغا پونتا) (ماتورا) شهرينك
ديوارلرى دينده ، توزلرك ايچنده ياتمش ، اويويوردى .

کنج منزوی، رقصه نك ياننه او طور دی. خسته نك باشنی دیزلرینك اوسته قویدی. اونك حرارتلی دوداقلرینی تازه صوایله ترطیب ایتدی و یاغلی وجودینی اووالادی. رقصه ایگیله رك:

— سن کیمسك، آی رحیم ملك الصیانه؟ دیدی.
— نزدیکه کله مك وقتی کلدی. سنا وعد ایتشم،
ایشته کلام.

رایبندراتات تاغور

کینه توفون.

نه دیسون، بو داهی فن، بو سحر باز مشهور اورتابه یگی بر اثر داهای، یگی بر ما کینه داهای قویدی:
کینه توفون، قونوشان سینه ما.

(کینه توفون) ده حر-

کتلرله، بوناردعاند سسلر
عین زمانده حصوله کایور،
و بونگلله سیرجیلر سینه ما
برده سنده حرکت ایدن
اشخاص تکلم ایتدیکنی
ظن ایدیور. بویوک نه دیسون
بونك ایچین فونوغرافدن
استفاده ایتمش. سینه ماطوغراف، حرکاتی ضبط ایدرکن
فونوغرافك ده صدای قید ایتمه سنی دوشونمش، فقط
بو خصوصده بویوک بر مانع گوریور:

نه دیسون

سینه ماطوغرافك ضبط ایتك ایسته دیکی وقعه آقورلر
طرفندن اکثریایویوک بریده، بویوک بر صحنه ده اوینایر.
حالبوکه بالعکس فونوغرافه صدای قید ایتدیرمك ایچین
صدانك آلتله يك یاقین بولونماسی لازمدر. نهله کتریق
قرالی بونك قولایینی بولمشدی، اون مترولق بر مسافه دن
صدای قید ایدن مکمل بر فونوغراف آلدی، اون
مترولق بریده، ما کینه لری عین زمانده تحریک ایدرک

بر طرفدن صدای، بر طرفدن ده حرکاتی قید ایتك قابل
اولدی، تیاروده سینه ماطوغراف صالونك نهایتده
موضوعدر. سینه ماطوغرافك تنویر ایتدیکی صحنه نك
آرقاسنده فونوغراف بولونیور و هرایکسی بردن حرکت
ایتمکله باشلیور. بوسورتله سیرجیلر پرده ده کی اشخاصك
سوزلرینی يك مکمل ایشیدیورلر.

بوراده دییه جکسکیزکه: حرکتلرله صدالرك بر برینه
قاریشماسی؛ سینه ماطوغراف ایله فونوغراف دن برینك
دیگرندن داهای ایلری ویا کیری کیتمه سی واقع اولیورمی؟
سینه ماطوغرافله فونوغراف ایکی تل واسطه سیله
بر برینه مربوط بولونیور: و داهیانه بر آلت، ایکی ما کینه
آراسنده ایلری ویا کیری بر حرکت وقوع بولورسه ذرحال
بونى تصحیح ایدیور.

مع مافیله نه دیسون، مانلو پارق ده کی لابور اتوارنده داهای
مکمل بر قونوشان سینه ما ایجادیه مشغول.

انسانیتیه يك بویوک اثرلر اوزاتان، ارضه ابدی آبدات
اختراع وجوده کتیردن سحر باز نامدارك بونده ده موفق
اولاجاغنه شبهه وارمی؟

فرانسز غزته سی (تان)، قارئلری ایچون شویله بر
سؤال ترتیب ایتمشدی: «سیاحته چیقاجعکیز صرده
یانکیزه اوچ کتاب آلماکیز لازم کلسه هانکیلری انتخاب
ایده رسکیز؟». بوسؤال هر طرفده هر کسی آز چوق مشغول
ایتمشدی؛ حتی آرقاداشم (بینا) ده و قتیله بوندن بحث
ایتمشدی، شیمدی خاطر مزدن برشی کچور: بوسؤال برده
بز قارئلر مزه توجیه ایدم، عجبا هانکی کتابلری انتخاب
ایده جکیز؟ یالکیز، انسانك، بر دفعه او قومقدن متلذذ
اولاجنی کتابلرله دائماً او قومق ایسته یه چکی کتابلر
واردر. بونی دوشونه رك سؤال شوشکلده ترتیب ایتکی
داها مناسب گوردك:

«بوتون مدت حیاتکیزی کچیرمکه مجبور اولدیغکیز
بر منفایه گیدرکن تورکجه اوچ کتاب آلماکیز لازم کلسه،
هانکیلرینی انتخاب ایده ردیکیز؟»

۳۶۰ ساعت یعنی ۱۵ کون اعتباریله ۴۸ سنده ایکی سینه فازاعش یعنی ۴۸ سینه ایچنده ۵۰ سینه یاشامش اولور. حساب برار غریب کورینور سده منطقیدر. هله تراموا یار فلان بیتسین، حیاتزده بوفرقی بزده آکلارز.

بینا

اقتصادی حیاتک عطالتی

اقتصادی مؤسسهرک ضموری

اجتماعی حیاتک اک اسکی، اک ثابت، اک مهم عنصری اقتصادی حیاتدر. اقتصاد حیاتک تفوق بوتون دیگر اجتماعی حاکمیتلرک، سیاسی حاکمیتک ایلک شرطیدر. اقتصادی حیاتک عطالتی، اسارتی اویله بر فلاکتدرکه نه سیاسی حاکمیت، نه اداری، عدلی حاکمیت اوکئی آلاماز. بالعکس اقتصادی حیاتک عطالتی تمادی ایدنجه نتیجهده حقوقی، اداری، سیاسی براسارت احضار ایدر. اقتصادی حیاتک فعالیتی اقتصادی مؤسسهرده تجلی ایدر. بو مؤسسهرلر او حیاتک فعالیتی اثریدر. اقتصادی مؤسسهرلر ناحیهلرده، قضالرده بدرجهیه قدر، سنجاقلرده دها زیادهجهدر. بویوک ولایت مرکز لرزنده دها آذرر. حال بوکه افکارک تنوری، تمدن ذکاتک اینجلمسی، جغرافی توزع نقطه نظرندن، بونک تماماً عکسیدر.

بوشایان دقت نقطه یی ده اشارت ایتد کدنصرکه دیلمکه اقتصادک استحصالی، دورانی واستهلاکنه عائد اولوق اوزره اقتصادی مؤسسهرلرده تنوع ایدر. اقتصادک استحصالی کرک قصبهلرده، کرک ناحیهلرده شخصی سغیلرک، شخصی فکرلرک، شخصی سرمایه لرک اثریدر. صنعتکارلر، اصناف، تجار، زراع آره سنده شرکت، تعاون، تعضو یوقدر. حیات تماماً فردی وداغینیقدر. اقتصادی استحصال دورغون، تنبل، موفقیتسزدر. محصولاتک سوقی، یولسزلقدن، وسائط نقلیه نکل یوقلغندن دها بلی، دها بدبختدر. بلکه اقتصادک استحصالنده کی عطالته مهم برسببده بودر. استحصال ایدلمش شیلرک

بوتون قارئار مزدن صوریوروز و بوتون قارئار آونه لر مزدن بوسؤاله جواب ویرمک لطفنده بولونمالرینی رجا ایدرر. بونک قارئار مز ایچین پک مفید و مراق آور اولاجاغنی ظن ایدیوروز. اون بش کونه قادر نامزده کونده ریه جک جوابلری تصنیف ایدرک هفته نامه ده نشر ایده جکیز.

وسائط نقلیه نکل تکملاتی مسافهلری تقصیر ایتدیکی درجهده حیاتیده اوزاتور دیمک یا کلش اولیه جق. سرعت سایه سنده مسافهلرک آزالدیغی آشکار ایهده بونک تمدید حیاته نه عورتله واسطه اولدیغی بلکه آکلامق ایستهنلر بولور. بونی آکلامق ایچون برکزه بوش کچن حیاتی حیاتدن ص ایماق خصوصنده بخله متفق اولمالیدر. اک بیوک حکمت اسلامییه احتوا ایمن «ایس الانسان الاماسی» دستور جلیلی درخاطر ایدلم. نمره سبعینک خارجنده انسان ایچون هیچ برشی یوقدر دیمک حیاتده یوقدر دیمکدر. دیمک که حیات انسانیه سمی ایله کچن وبر فائده اجتماعیه تولیدینه مصروف اولان زماندن عبارتدر. آقشامه قدر ییوب ایچوبده قهوه پیکهلرند بوش لوطورانلری کوردکجه تحریر نفوسده بو آدم لرک بیهوده یکون قابلقدن بشقه برایشه یارامدقلرینی دوشونمکله متأثر اولویورم. بونلر برکونلک حیاتلرینی منصفانه دوشونسلر، ایچدکاری بر فینجان قهوه نکل نره لردن ونه بیوک مساعی بشریه نتیجه سی اولورق کتیریلرک کنیدیلرینه احضار اولوندیغی تأمل ایستهلر نائل اولدقلری نعمت راحت وسعادتک مقابله شکرانی اولورق جمعیت بشریه قارشلی اونلرده بر سمی ایله مکلف اولدقلرینی تقدیر ایدرلر. فرض ایدلم که بونی تقدیر اغتش اولسونلرده هرکس بزده اولدیغی کی لفظا دکل جدأ وانسانلره لایق بر حیات ایله یاشامقه باشلامش اولسون، وسائط نقلیه نکل بوحیاتی تمیدیه نه کی بر تأثیری اولاجق؟ مسئله اوزمان توضیح ایدر. جالی شمسق ایچون بورادن آمریقایه کیده جک بر آدم وقتیه فرق کونلک اولان بویولی شیمیدی اولدیغی کی طغوز کونده قطع ایدرسه بر آلیق حیاتی فازاعش. یعنی بزم نقطه نظرمنه کوره بر آز فضله یاشامش اولور. هرکسک حیاتی - تأمین ایتدیکی فائده اقتصادی ایله - اولچمک لازم کلسه بویولچینک واپورده کچن حیاتی استحصالی دکل استهلاکی اولدیغی جهته حسابیه داخل اولاماز. هرکون ایش باشنه کیدوب کلک ایچون ایکی ساعت صرف ایتمک مجبوریتنده بولنان برکیمسه وسائط نقلیه نکل مکملیتی سایه سنده بونک بر ساعتی تصرف ایتسه سنده